

ادبیات عمومی و سیاسی

هفته‌لق سیاسی ، ادبی و علمی غزته‌در .

جلد : ۱

سنه : ۱ ۲۴ ربیع‌الآخر ۱۳۳۵ جمعه ایرتسی ۴ شباط ۱۳۳۲ نومرو ۱۶

فاتح عصرنده اندرون هایون تشکیلاتی

جنتمکان فاتح سلطان محمد خان حضرتلری قسطنطنیه فتح جلیلی موفقیتنی استحصال ایتدکدن بر مدت صکره ، ذات شاهانه‌لرینه و پادشاهان عظام حضراتنه مقر سلطنت اولق اوزره آیاصوفیه ایله سرای برونی آره‌سنده قره جهتی عظیم سور ایله احاطه ایدیلرک وجوده کتوریلان بی نظیر ساحه دلکشاده انشا ایتدیردکلری یکی سرائیک برقمسی ، حریم سلطنت یعنی موقع تعظیم و حرمت اولدینی ایچون اندرون — حرم نام محترمی ایله یاد اولنمشدر .

اندرونه مدخل ، سرای ملوکانه‌ک، باب هایون و باب‌السلام و باب‌السعاده ناملریله یاد ایدیلان سلطنت قاپولرینک اوچنجیسی بولنان باب‌السعاده‌در . بو قاپو داخلنده پادشاهلر حضراتنک آراملرینه مخصوص عالی قصرلر ، اندرونلیرک اسکانه مخصوص معتنا دائره‌لر ، کتبخانه‌لر ، جامع‌شریفلر ، تعلیمخانه‌لر ، مشقخانه‌لر انشا ایدلنمشدر .

اندرون خدمات عاصمه‌سنده بولنانلرک رکن اولی و آمری سرای داخل و خارجنده خدمت کورن سرای خلقنکده مرجعی اولان باب‌السعاده اغاسی « قاپو اغاسی » ایدی . قاپو آغالی وظائف مهمه و معتناسنه سلطنت نکهبانلغی‌ده داخل اولدیغندن آغا ، سفرده و حضرده و جامع شریفه عزیمت و عودتده معیت شاهانه‌دن دور اولز ، یالکز صیدوشکار و تفریح زمانلرنده حفظ وصیانت وظیفه‌سیله مکلف اولق اوزره سرایده قالور ایدی . اندرونده بردائره‌ده اقامت ایتک امتیازی قاپو اغالرینه منحصر ایدی .

اندرون ارکانی قاپو اغاسنک امرلرینی مطاوعت کامله ایله تلقی ایدرک اجرا ایتسی قانون ایجابی ایدی .

بیوک اوطه‌یه منسوب اندرونلیردن اناختاره ، پشکیره و شربته متعلق و بوکا مماثل خدماتی ایفا ایتک اوزره معیتنده درت ایچ اغاسی استخدام ایدر ایدی .

بو حق استخدام ، وظائفی آتیده کوستریله‌جک دیگر اوچ سرای ارکانه‌ده بخش اولنمش ایدی ؛ خزینه‌دار باشی خزینه قغوشندن ، کیلارجی باشی کیلاردن ، سرای اغاسی بیوک اوطه‌لیلر قغوشندن خدمتکار آلور ایدی .

بی‌قیمق نه اینچنین بر برین ظالم و سرسرم ؟
خندان و آمین سیر ایدیکز گوکلری یکسر !

آسوده اوزات آلنکی بالینه ارضک ؛
چاملردن اوچان سایه لر اوستکده اوزانسین ..
قوی ساحله بر بوسه حرمت ؛
غیظکله ده کیل ، سن اونی قلبکله آسیر ایت ...

اثاث دارالفنونی ادبیات شعبه سی
برنجی صنف طالباتندن

شکوفه نهال

ترقیات آتیه من و تیاترو من

گاه حسنه ، بعضاًده منطقمه اغتراراً ملتئمک یاقین بر استقبالده بر خیلی تکاملات و ترقیاته مظهر
اوله جغه ایمان و اعتقاد ایدرم . فقط بیلیمش اولمی یزکه هر ترقی ، ملتئمک قابلیتیه داخنده و داتره سنده ،
جریان طبیعی بی تعصیباً وقوع بوله جقدر . ذاتاً ، استعداد ، قابلیت و طبیعت خارچنده ترقیات
و تکاملات اوله ماز . اولسه ده یارم یامالاق ، جعلی و صوری ، ظاهری و موقت اولور .

سابقده بر شعبه نك ترقیسندن بحث ایدلم : خطوط اسلامی و شرقیه ، بدیعیات معترضه
عظیمه سنه داخدر . بر صنعتکار ، خطده ، بیروک اثر ذکا و دها کوستره بیلیر . مثلاً - ادعا
اولندیغه نظراً - حافظ عثمان عشق صنعتله او قدر بیوک بدایع ابرازینه قدرتیاب اولمشدرکه آنک خطی
آنجوق - رافائل - ک لوچه لری و - میکل آنکلو - نك آثار تقریه سی ایله مقایسه اولنه بیلیر .

حالبوکه لاتین خطی بو درجه ده صنایع بدیعیه داخل دکلدیر . بونده ، الی نهایه ترقیات
اوله ماز . بو یازی بدیعی اولمقدن زیاده آلیدر . بوکا بناء درکه قابلیت مزه ، طبع مزه
موافق کلدیکندن خط بزده ایلریلش ، ترهر ایتش ، کوزلششمش ، بیوک خطاطلر
یتشمش ؛ غریبه ایه ، طبعه و قابلیتیه اویمه دیغندن همان همان حالیه قالمشدر .

خلاصه هر شینی ترقیه مستعد دکلدیر - یا خود عینی درجه ده مستعد دکلدیر . بعض خصوصاتک
ترقیسی قابل ، بعضیلرینک ایه ناقابلدر .

صدد من تیاترو ایدی ، آکا کلهلم : تیاترونک مهدی یونانستاندر . اورادقده اوروپا به کلیور ؛
عادتاً یکیدن اختراع ایدیلیور . یونان تیاتروسی حالانفاستنی محافظه ایتکده در . [آریستوفانیس] آک
- لیزستراتا - سنی دقتله ارقومشدم . بو او یونی طبایع و حوائج عصریه به توفیقاً فرانسز تیاترو
ادباسندن - موریس دونه - بر ایکنجی دفعه یکیدن یازمشدی . آتی ده تدقیق ایتدم . اعتراف
ایدیم ، فرانسز و یونان ادیبلرندن بری دیگرینی کچمه مش .

یونانستانده واوروپاده تیاتروی تولید ایدن اورالرك حیاتی ، طرز حیاتی ، علانیت حیاتیدر .
تیاترو اوروپا حیاتنك ایجاباتندن ، مقتضیاتندن ، حتی ضروریاتندندر . او عالمدرده حیات کشاده
ومفتوحدر . ارلك و قادین برلكده یاشار .

بونك ایچوندرکه تیاترو مملکتمزده بر بدعت ، بر تقلید ، بر قوییه موقعنده قالیور . ایشه
ینه بوکا بناءدرکه ادبیات تماشانك بزده الی نهایت ایلریلیه بیلمسی پك مشکوکدر . اسویچره و افغانستان
اهالیسی نوروچلیلر کبی قوی ومتین کیجی اوله مازلر .

حیاتی اوروپا حیاته مقیس اوله میان یرلرده ایسه او حیاتنك ایجابات مخصوصه سندن اولان
موادده منکشف اولق ممکن دکلدرد .

اوروپا ، بالخاصه متکامل اولان فرانسه تیاترو سنی جزئیجه تدقیق ایدهلم : فرانسز و پارس
تیاتروسی ، اورا عالمی مثلدر . بو عالمکده محرمیتی ، کیزلی ، قاباقلی جهتی قالمشدر . طبیعی بر
رونتکن شعاعی بزده اك مستور جهتلری منکشف ایدر .

بوکا مقابل بزم جریان حیاتم بشقه ، دواشمم غیر مختلطر .
بو نقطه نظر دن محاکمه ایدیله جك اولورسه نامق کمالک - وطن ، سلسره - سی ، - عاکف
بك - ی ، - جلال الدین خوارزمشاه - ی نه قدر غیر طبیعیدر ! حتی عبدالحق حامدک - طارق - ی
بیله بودرد ایله معتلدر .

بشقه بر نقطه مهمه یه کلام : تیاترو آنجق ملی برلسان ، بر شیوه ، بر تلفظ ، بر ادا ایله
اوینانیر . بر فرانسز پیه سنی حتی بر بلجیقالی کوچ تمثیل ایدر . حقیقت بویله اولونجه تیاترونك
ترکجه سی ، اولسه اولسه ، ظهورینك بر شکل متکاملی اوله بیلیر .

مادامکه بز روللری کندیمز اوینایه میه جغز ، دیمککه بوروللر اوینانه میه جتی .
بونك ایچوندرکه بزده تیاترو دن بیوک شیلر بکنمه ملیدر . نه دن تیاترو من ترقی ایده میور ؛
نیچون بوشعبه معرفت بزده ده علام تعالی کوسترمیور ؟ دیمکده یردن کوکه قدر حقسزز . اسویچره
دونما تجهیز ایده میه جکی کبی ، جریان حیاتی بشقه بر وادی تعقیب ایدن ملترده ، فرانسزلر کبی
تیاتروی ایلری یه کتوره مزلر .

بونکله برابر مملکتمزده تیاترونك علیهنده دکاز . بیوک شیلر اومماقله برابر ینه تیاترونك
ترقیاته همت وغیرت ایتملیز . بلکه فضله جهد و اقدام ایله نسبی برترقی حاصل اوله بیلیر .

رسم نیچون غربده جوق ترقی ایتدی ؟ اوت ، بزده خط ایلریلیدیکی کبی ، اوروپاده ده
تصویر تکامل ایتش ایدی . چونکه غربک حیات مذهبییه سی ، تاریخده تصویر شکنلرك تصویر
پرورلره مغلوب اوله سندن صکره ، تصاویری مرتبه قدسیته چیقارمشدی . آنک ایچوندرکه
ارباب استعدادك اولانجه قابلیتی بوجهته معطوف ومصرف اولدی . میدانده دهاه کلدنی . هرشی
بوکا مقیسدر . بوقواعدی رد وانکار ایتك ، حتی بنمسه مه مک مجرای حیاته یاکلش آدیملرك آلمسنی
ایجاب ایدر .